

REGION
JÄMTLAND HÄRJEDALEN

2021-03-25

Dnr. *RUN. 237. 120. 21*

Fastställd vägplan

Trafikverket har nu fastställt vägplan för ombyggnad av väg 87 delen Stugun ny gång- och cykelväg i Ragunda kommun, Jämtlands län.

En kopia av beslutet bifogas detta brev. I bilaga till beslutet finns information om vad beslutet omfattar och hur länge det gäller. Där framgår också att frågor som hänger ihop med byggandet inte ingår i beslutet. Det kan vara frågor om ersättning för mark, läget för nya enskilda vägar, omläggning av ledningar och liknande.

Delgivning sker genom kungörelsedelgivning med annonsering i Post- och Inrikes Tidningar.

För ytterligare upplysningar och anvisningar gällande beslutet, vänligen kontakta Trafikverket, Cecilia Frances, 010-123 63 71 eller avdelning Planprövning, 0771 – 921 921.

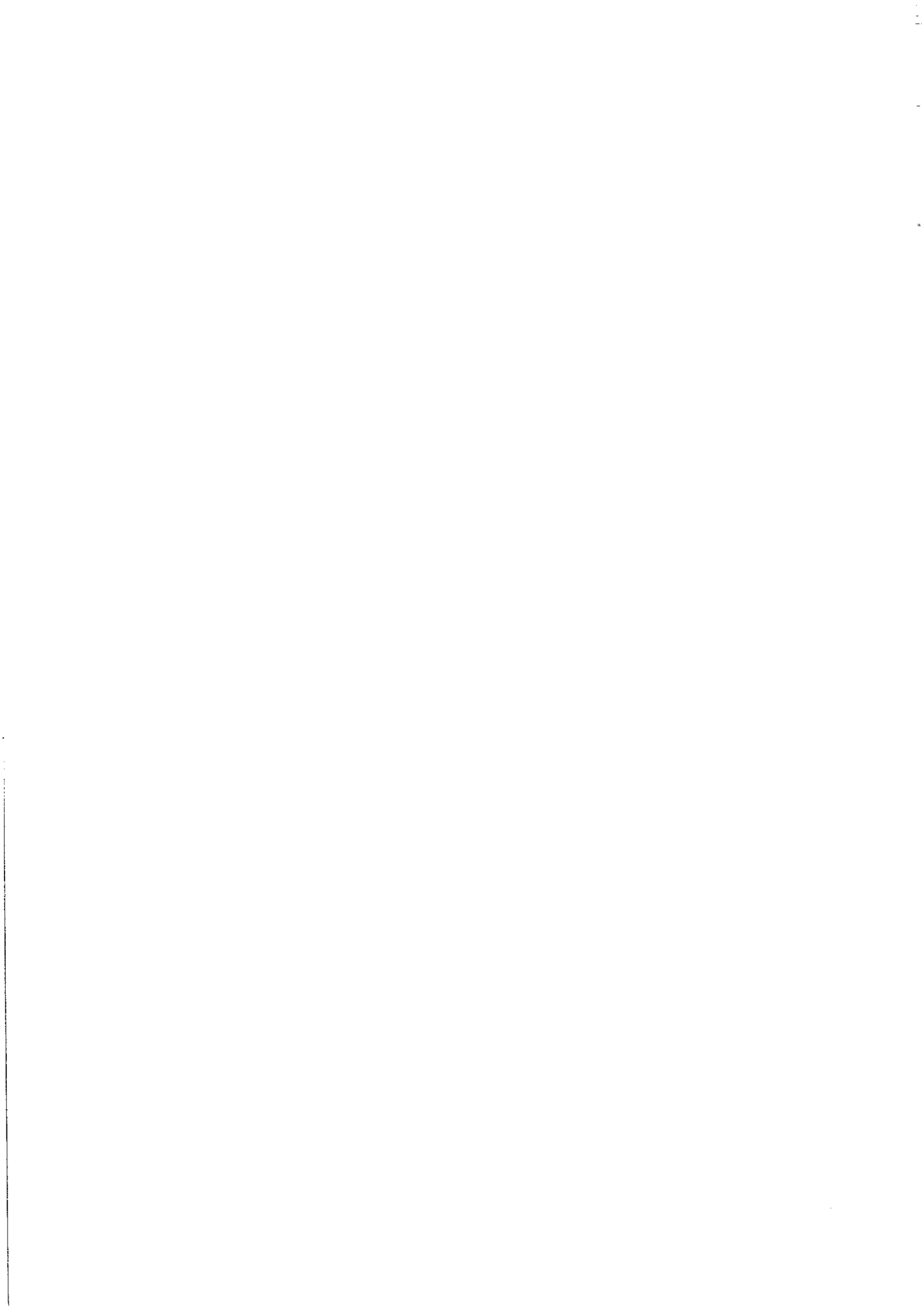
Med vänlig hälsning

Cecilia Frances

Bilaga

Fastställelsebeslut

Trafikverket har inhämtat dina personuppgifter från fastighetsregistret i syfte att genomföra rubricerad åtgärd i enlighet med sektorslagarna för infrastruktur. Inkomna synpunkter och yttranden i ärendet utgör allmän handling. Du har rätt att begära registerutdrag, begära rättelse, begära radering, begära begränsning av behandlingen samt invända mot behandlingen. Begäran görs till Trafikverkets kontaktcenter. Personuppgiftsansvarig är Trafikverket, 781 89 Borlänge. Organisationsnummer 202100-6297. Dataskyddsombudet kan nås på samma adress. Du har rätt att klaga till Datainspektionen som är tillsynsmyndighet för dataskyddsförordningen.

Väghållningsmyndigheten,
Trafikverket Region Mitt

Fastställelse av vägplan för ombyggnad av väg 87 delen Stugun ny gång- och cykelväg i Ragunda kommun, Jämtlands län

Beslut

Trafikverket beslutar med stöd av 18 § väglagen (1971:948) att fastställa vägplanen för ombyggnad av väg 87, ny gång- och cykelväg i Stugun.

Fastställelsen gäller plankartorna med status fastställelsehandling daterade 2019-04-05, betecknade 101T0201-101T0203 med revideringsdatum 2020-01-17.

Väganläggningen ska dessutom utformas i huvudsak så som den sökande har åtagit sig enligt planbeskrivningen och i övrigt.

Sökande

Väghållningsmyndigheten, Trafikverket Region Mitt.

Beskrivning

I handlingarna i ärendet redovisar den sökande bland annat nedanstående.

Den planerade vägen

Planerad ny gång- och cykelväg omfattar en sträcka om ca 1550 meter på norra sidan av väg 87 i Stugun från industrin SCA fram till Carolas Livs/OKQ8, strax öster om bron över Indalsälven. Ny gång- och cykelväg blir ca 3 meter bred. Hela sträckan kommer att belysas där befintlig belysning längs den allmänna vägen byts ut och placeras på gång- och cykelvägens norra sida. Gång- och cykelvägen kommer till största delen att byggas friliggande från vägen separerad med en skiljeremsa eller ett dike. I trånga passager och där terrängförhållandena kräver, anläggs gång- och cykelvägen med kantsten intill väg 87. Avvattningen av gång- och cykelvägen sker till öppna diken utom i trånga passager där avvattning sker genom dräneringsledningar. Befintlig busshållplats vid industrin, SCA kommer att anpassas till ny gång- och cykelväg. Vid OKQ8 breddas vägen på en kort sträcka, för att en ny gångpassage med refug, ska kunna anläggas. På en delsträcka i sektion 0/780 till 0/870 placeras gång- och cykelvägen på en väg som idag är enskild och där nuvarande utfarter avses stängas.

Mark som kommer att tas i anspråk

Mark och särskilda rättigheter som belastar marken kommer att tas i anspråk för vägen på det sätt som redovisas på plankartorna.

Sammanlagt kommer cirka 0,63 hektar mark att tas i anspråk med vägrätt. Av denna areal utgör cirka 0,2 hektar skogsmark, cirka 0,18 hektar småindustri/industrimark och cirka 0,25 hektar tomtmark.

Cirka 0,65 hektar mark, som behövs för att bygga vägen, får tas i anspråk under en viss tid (tillfällig nyttjanderätt). Arealen utgörs till största delen av mark i detaljplan utlagd som allmänplats, cirka 0,45 hektar och som kvartersmark, cirka 0,22 hektar, i huvudsak för industri. Nyttjanderätten gäller under den tid som anges på plankartan.

Lokalisering

Gång- och cykelvägen lokaliseras till den norra sidan om väg 87 där merparten av bebyggelsen och flertalet målpunkter finns. Det gör att antalet passager över väg 87 blir färre. Många anslutningsvägar kommer att passera över gång- och cykelvägen, men de bedöms inte utgöra en trafiksäkerhetsrisk då hastigheterna bedöms vara låga vid anslutning/avfart från väg 87. Vid lokaliseringen har eftersträvat att gång- och cykelvägen förläggs där den ger minsta möjliga intrång i miljövärden och på kringliggande fastigheter.

Buller och kommunala planer

Då tänkta åtgärder inte kommer att ha någon påverkan på befintliga buller- och vibrationsnivåer från vägtrafiken hanteras dessa frågor inte inom vägplanen.

För det berörda området gäller översiktsplan för Ragunda kommun. Hela vägsträckan ligger inom detaljplanelagt område och berör åtta detaljplaner, dvs. Byggnadsplan 23-STU-1141, Detaljplan 2303-P2000, Byggnadsplan 23-STU-1241, Detaljplan 2303-P95/3, Byggnadsplan 23-STU1194, Detaljplan 2303-P10/4, Detaljplan 2303-P09/3 och Detaljplan 2303-P90/5.

Nytt vägområde berör kvartersmark i fem av ovanstående detaljplaner och allmän plats i fyra. Den kvartersmark som tas i anspråk med vägrätt är i detaljplanerna avsedd för något av ändamålen samlingslokaler och handel, bilservice, industripark, handel, hantverk, kontor, vandrarhem, industri och industripark. Inget av dessa områden får bebyggas (prickmark). Del av berörd kvartersmark för industri är avsedd för bullervall, med en höjd om 3 meter, för att bullernivåerna från berörd industrifastighet inte ska överskrida 40 dB (A) ekvivalent nivå vid bostadsbebyggelse i samhället. De områden som tas i anspråk med vägrätt inom allmän plats är i detaljplanerna avsedda för park eller plantering, väg, natur och lokalgata. Markanvändningen i detaljplanerna för de områden som avses tas i anspråk med tillfällig nyttjanderätt är kvartersmark avsedd för industri, handel, industripark, småindustri och industri samt allmän plats, avsedd för park, plantering, vägmark, natur och gata.

Att anlägga en gång- och cykelväg inom område avsett för allmän plats bedöms av den sökande vara helt förenligt med detaljplanernas bestämmelser. Vad gäller kvartersmarken bedöms att mindre avvikelse kan göras eftersom åtgärden att anlägga en gång- och cykelväg inte bedöms motverka syftet med någon av detaljplanerna. Berörda områden är begränsade och får inte bebyggas. Vad gäller detaljplan nr 2303-P09/3 där kvartersmark för bullervall tas i anspråk, anser den sökande att borttagandet av del av bullervallen vid anläggandet av gång- och cykelvägen inte förändrar bullersituationen jämfört med idag. En mindre avvikelse från detaljplanen bör därför kunna vara acceptabel även i detta hänseende då inte detaljplanens syfte motverkas. Ragunda kommun, Bygg- och miljönämnden instämmer i den sökandes bedömningar i fråga om överensstämmelser och avvikelser från berörda detaljplaner. Nämnden anser att planernas syften inte påverkas och att åtgärderna berör små delar av planerna och därav påverkar dessa i liten omfattning. Vad gäller kvartersmarken avsedd för bullervall, gör kommunen samma bedömning som den sökande att avvikelsen från detaljplanen bedöms som mindre.

Natura 2000, riksintressen, annan reglering av markanvändningen och miljö kvalitetsnormer

Väg 87 är av riksintresse för kommunikationer och bedöms påverkas positivt av åtgärden. I övrigt påverkas inga riksintressen. Planen berör inget Natura 2000-område.

Det västligaste delarna av planområdet omfattas av strandskydd genom närheten till Indalsälven. Projektet bedöms inte motverka syftet med strandskyddet med avseende på naturintressen eller rekreation och friluftsliv.

En biotopskyddad björkallé berörs av planen där det har konstaterats, efter en kompletterande inmätning, att enbart ett av träden står inom nytt vägområde och kommer att behöva tas bort. Alléklassningen kommer att bibehållas då trädraden även efter byggnation kommer att bestå av fler träd än fem. Ingen återplantering föreslås.

Planområdet berör marker tillhörande samebyar, men förekomsten av renar inom planområdet bedöms vara låg. Väg 87 innebär redan idag en barriäreffekt för rennäringen. De negativa konsekvenserna för rennäringen bedöms vara små.

Väg 87 passerar över en grundvattenförekomst, SE700687-149460, som ingår i Ragunda kommuns vattenskyddsområde. Grundvattenförekomsten bedöms inte påverkas av projektet med avseende på framtida uttag av vatten och skyddsåtgärder avses vidtas under byggtiden för att inte påverka vattenkvaliteten. Föreslagna åtgärder bedöms inte påverka grundvattenförekomsten.

Vägens trafikmängd bedöms inte påverkas till följd av projektet och därmed blir utsläpp till luft desamma som idag. Projektet bedöms inte motverka uppfyllelsen av några miljö kvalitetsnormer.

Projektets aktualitet

Kostnaden för projektet har beräknats till cirka 10,2 miljoner kronor i prisnivå 2018.

Finansiering sker med medel ur länstransportplanen.

Byggstart planeras ske 2022.

Andra utredningar och beslut

Planläggningen enligt väglagen har föregåtts av ett ställningstagande utifrån fyrstegsprincipen där en ombyggnation av vägen av mindre omfattning har ansetts relevant. Länsstyrelsen i Jämtlands län har beslutat att projektet inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Den sökandes handläggning av vägplanen

Under planarbetet har den sökande genomfört samråd och kungjort planförslaget och övrigt underlag och låtit det granskas. Vid granskningen kom det in tio yttranden som sammanfattas och kommenteras i ett pm. Synpunkterna handlar huvudsakligen om:

- önskemål om tidigt samråd kring ledningar då många ledningar inte är inmätta
- ledningar och ledningssamordning för berört ledningsnät
- beakta snöskoterled så att påkostad överfart inte försämras
- biotopskyddad allé och behov av eventuella kompensationsåtgärder
- eventuella markföreningar och sanering
- önskemål om att felaktig text i samrådsredogörelsen ska ändras
- framkomligheten till Stuguns kraftverk under projektiden.

Efter granskningen har den sökande justerat uppgifter i planbeskrivningen och samrådsredogörelsen med anledning av de synpunkter som inkommit från länsstyrelsen kring biotopskyddad allé, eventuella markföreningar och text i samrådsredogörelsen. Dessa ändringar redovisas i en särskild handling, PM ändringar efter granskning av vägplan. Ragunda kommun och länsstyrelsen har delgivits ändringarna och getts möjlighet att lämna synpunkter. Länsstyrelsen framför att planerade skyddsåtgärder och föreslagen återplantering vid eventuellt borttagande av alléträd är rimliga åtgärder för att ta hänsyn till det generella biotopskyddet inom vägplanen. Kommunen instämmer i länsstyrelsens bedömning.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen i Jämtlands län har tillstyrkt att vägplanen fastställs 2019-04-02. Länsstyrelsen har senare 2020-04-14 avstyrkt fastställelse av vägplanen då den ansåg att frågan om påverkan på bullersituationen vid förkortad bullervall vid industrin behövde utredas ytterligare. Länsstyrelsen har sedan 2021-01-18, efter att utredning tagits fram och redovisats, tillstyrkt fastställelse av planen.

Skälen för Trafikverkets beslut

Allmänt

Väg 87 är en viktig transportled både inom regionen och inom Stugun där den fungerar som pendlingsväg och är viktig för näringslivets transporter. Det gör att väg 87 kan utgöra en barriär för boende till och från arbete, skola och aktiviteter. Vägen saknar markerade övergångar och kan därför vara svår för oskyddade trafikanter att korsa på ett säkert sätt. Idag är oskyddade trafikanter hänvisade till den smala vägrenen.

Ändamålet med projektet är att förbättra trafiksäkerheten och tillgängligheten för oskyddade trafikanter.

Ombyggnaden leder till att de oskyddade trafikanterna som rör sig längs sträckan kommer att separeras från fordonstrafiken. Det innebär förbättrad trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet för de boende i området-samtidigt som tillgängligheten och framkomligheten för fordonen bibehålls.

Speciella frågor i projektet

Detaljplan

Trafikverket kan konstatera att vägplanen avviker från åtta stycken detaljplaner där den sökande bedömer att avvikelserna från detaljplanerna är att betrakta som mindre med hänvisning till att syftet med detaljplanerna inte motverkas genom anläggandet av en gång- och cykelväg. Ragunda kommun instämmer i den sökandes bedömning. Trafikverket har ingen annan uppfattning.

Påverkan på riksintressen och biotopskyddad allé

Trafikverket bedömer att riksintresset väg 87 påverkas positivt av åtgärden. Trafikverket konstaterar att det biotopskyddade alléträd, som efter en kompletterande utredning visat sig vara beläget inom nytt vägområde och ska tas bort, omfattas av reglerna om dispensbefrielse. Trafikverket erinrar om att sådana alléträd som eventuellt berörs och är belägna utanför vägplanens område, inte omfattas av dispensbefrielsen. Trafikverket konstaterar också att frågan om eventuell återplantering av alléträd inte hanteras i vägplanen.

Buller

Trafikverket gör samma bedömning som den sökande att det inte sker någon påverkan på de befintliga bullernivåerna från vägtrafiken på grund av vägåtgärderna.

Vad gäller buller från verksamheten på industrifastigheten Stugubyn 5:54 (SCA) har den sökande efter komplettering tagit fram en särskild bullerutredning med anledning av att länsstyrelsen avstyrkt vägplanen 2020-04-14. I utredningen beskrivs att den sökande bedömer att vägplanens förslag att korta av den bullervall, som enligt gällande detaljplan är en förutsättning för att minska bullerstörningarna från industriverksamheten på den kringliggande bostadsbebyggelsen, inte kommer att påverka bullerspridningen från själva industriverksamheten mot närliggande bostadshus. I utredningen redovisas att vid närliggande bostad kommer beräknade ekvivalenta och maximala ljudnivåer från tunga fordon på infarten till industrin, att ligga under gällande riktvärden, 45 dBA ekvivalent ljudnivå och 55 dBA maximal ljudnivå, enligt den bullerutredning som tidigare tagits fram som underlag till berörd detaljplan. Beräknade ljudnivåer orsakade av trafik på infartsvägen till industrifastigheten bedöms inte påverkas av att bullerskyddsvallen kortas.

Trafikverket konstaterar att länsstyrelsen efter förnyad prövning med utgångspunkt från den sökandes bullerutredning har tillstyrkt att vägplanen fastställs. Se vidare nedan under "Kommunicering under fastställelseprövningen".

Miljökvalitetsnormer – luftkvalitet, vattenförekomster, fisk- och musselvatten

Trafikverket bedömer att projektet inte medför att miljökvalitetsnormer för utomhusluft överskrids. Projektet kommer inte heller att försvåra möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormen för den berörda vattenförekomsterna.

Trafikverkets kommentarer till synpunkter vid granskningen

Den sökande har sammanfattat och kommenterat de synpunkter som kom in vid granskningen i ett granskningsutlåtande. Trafikverket delar i allt väsentligt den sökandes uppfattning.

Kompletteringar under fastställelseprövningen

Trafikverket har under fastställelseprövningen begärt in kompletterande uppgifter avseende berörda detaljplaner och dess tillåtna markanvändning samt bedömningar med motiv om vägplanens överensstämmelse/avvikelse från respektive detaljplan. Uppgifterna redovisas i ett separat PM detaljplan. Se vidare avsnittet "Kommunala planer" ovan. Därutöver har den sökande kompletterat uppgifterna i planbeskrivningen om påverkan på en biotopskyddad allé, se vidare ovan under "Beskrivning". Vidare har den sökande kompletterat planbeskrivningens uppgifter om berörda markslag för områdena utlagda med tillfällig nyttjanderätt och justerat summerade arealer för vägrätt och tillfällig nyttjanderätt. Därutöver har den sökande konstaterat att inget nytt vägområde berör allmänplats i någon detaljplan med kommunalt huvudmannaskap och har därför ändrat markeringen av vägområdet på plankartorna till bara "V", nytt vägområde. Ändringarna redovisas i ett PM ändringar under fastställelse.

Efter en andra kompletteringsbegäran har den sökande även inkommit med ytterligare uppgifter i en särskild utredning om bullerpåverkan vid borttagande av del av en bullervall intill industrin i Stugun, se vidare avsnittet "Speciella frågor i projektet/ Buller" ovan och "Kommunicering under fastställelseprövningen" nedan.

Kommunicering under fastställelseprövningen

De som har framfört synpunkter under granskningen har fått ta del av begäran om fastställelse, granskningsutlåtande, PM ändringar efter granskning, kompletterande granskningsutlåtande och länsstyrelsens yttrande. De har också fått möjlighet att lämna ytterligare synpunkter. Under denna kommunikering kom det in två yttranden. I det ena avstår SGU från att yttra sig och hänvisar till en checklista för planering av infrastrukturprojekt som finns tillgänglig på deras hemsida. I det andra yttrandet, från Ragunda kommun, framförs att den gärna ser en redovisning av en uppskattning av

minskningen av utsläpp till luft, främst koldioxid, trots att vinsterna av trafiköverföringen i sammanhanget anses små.

Trafikverket bedömer att den redovisning som efterfrågas av kommunen inte kommer att tillföra ärendet några nya uppgifter av betydelse, varför denna redovisning är uppenbart onödig.

Därutöver har Trafikverket kommunicerat inkomna uppgifter under fastställelseprövningen i PM detaljplan med kommunen och dess Bygg- och miljönämnd. Kommunen instämmer i den sökandes bedömningar i fråga om överensstämmelse och avvikelser från berörda detaljplaner. Kommunen bedömer att borttagandet av del av bullervall inte påverkar bullersituationen i den grad att riktvärdet enligt planen påverkas, se vidare ovan under "Kommunala planer".

Kommunens yttrande har därefter kommunicerats med SCA Wood AB tillsammans med begäran om kommunens yttrande, PM detaljplan, PM ändringar under fastställelse och ändrade plankartor. Inget yttrande inkom.

Länsstyrelsen har också kommunicerats kommunens yttrande tillsammans med begäran om kommunens yttrande, PM detaljplan, PM ändringar under fastställelse, justerade plankartor samt kompletteringsbegäran till den sökande och dess svar. Vid kommunikationen begärdes att länsstyrelsen särskilt skulle yttra sig över kommunens yttrande gällande bullerpåverkan vid borttagande av del av bullervallen intill industrin i Stugun och om länsstyrelsen stod fast vid sin tidigare tillstyrkan av vägplanen. Länsstyrelsen svarade i sitt yttrande att bullersituationen måste utredas ytterligare innan vägplanen skulle kunna tillstyrkas. Länsstyrelsen ansåg att den, utifrån översänt underlag, inte kunde bedöma om borttagandet av del av den i detaljplanen fastställda bullervallen hade någon påverkan på att klara riktvärden för buller vid den f.d. prästgården. Trafikverket behövde utreda närmare vilken påverkan borttagandet av del av vallen får för ljudmiljön i området. Länsstyrelsen menade att den inte heller utifrån underlaget kunde bedöma om berörd del av bullervallen är nödvändig för att klara uppsatta bullervillkor för industriverksamheten.

Med anledning av länsstyrelsens avstyrkan anmodade Trafikverket den sökande, i en andra kompletteringsbegäran, att inkomma med den utredning som länsstyrelsen efterfrågat och att den skulle tas fram i samråd med verksamhetsutövaren på berörd fastighet, Stugubyn 5:54 (SCA). Den sökande har därefter inkommit med en bullerutredning tillsammans med ett nytt yttrande från länsstyrelsen där den nu tillstyrker fastställelse av vägplanen. Länsstyrelsen redovisar att den sökande har tagit fram en bullerutredning, som visar att beräknade bullernivåer inte har någon påverkan vid en förkortad bullervall i enlighet med Trafikverkets förslag. Samråd har skett med SCA Wood. Länsstyrelsen anser att vägplanens påverkan avseende borttagande av del av den bullervall, som är fastställd i befintlig detaljplan, i tillräcklig utsträckning har utretts. Länsstyrelsen bedömer att genomförd bullerutredning redovisar att en förkortad bullerskyddsvall inte kommer att påverka bullersituationen vid den närliggande bostaden och att riktvärden kommer att klaras.

Den sökandes svar på kompletteringsbegäran har därefter översänts för kännedom till kommunens Bygg- och miljönämnd samt till ägaren av fastigheten Stugubyn 5:54 och verksamhetsutövaren på fastigheten (SCA). Inga ytterligare synpunkter har inkommit.

Trafikverket bedömer att ytterligare kommunikation av den sökandes svar på begärda kompletteringar inte är nödvändig, då tillkomna uppgifter inte är av intresse för någon enskild och gjorda ändringar av plankartorna i huvudsak är redaktionella och saknar praktisk betydelse för någon fastighetsägare.

Trafikverkets samlade bedömning

Trafikverket bedömer att en ombyggnad enligt vägplanen är motiverad och har tillräcklig aktualitet. Vägplanen har handlagts i enlighet med reglerna i väglagen och vägförordningen. Vägens sträckning strider inte mot kommunens översiktsplan. Den planerade vägen motverkar inte syftet med gällande detaljplaner.

Genom att de oskyddade trafikanterna som rör sig längs sträckan separeras från fordonstrafiken och gång- och cykelvägen placeras på den norra sidan om väg 87, med en god koppling till områdets målpunkter, medför den föreslagna ombyggnaden en ökad trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet för de boende i området samtidigt som tillgängligheten och framkomligheten för fordonen bibehålls. Det innebär att vägen får ett lämpligt läge och utförande och att ändamålet med vägen tillgodoses med minsta intrång och olägenhet utan att det medför oskälig kostnad.

Trafikverket bedömer att väganläggningen är förenlig med miljöbalkens allmänna hänsynsregler, hushållningsbestämmelser och bestämmelser om miljö kvalitetsnormer. Anläggningen innebär även i övrigt en lämplig användning av mark- och vattenresurser.

Trafikverket bedömer att de fördelar som planen medför överväger de olägenheter som planen orsakar enskilda när den sökande får ta mark och särskilda rättigheter i anspråk.

Trafikverket bedömer att det behov och den omfattning av tillfällig nyttjanderätt som har redovisats i vägplanen är skäliga.

Överklagande

Detta beslut får överklagas hos regeringen, se bilaga.

Beslutande i detta ärende har varit expeditionschefen Johan Barkelius med planprövaren Cecilia Frances som föredragande.

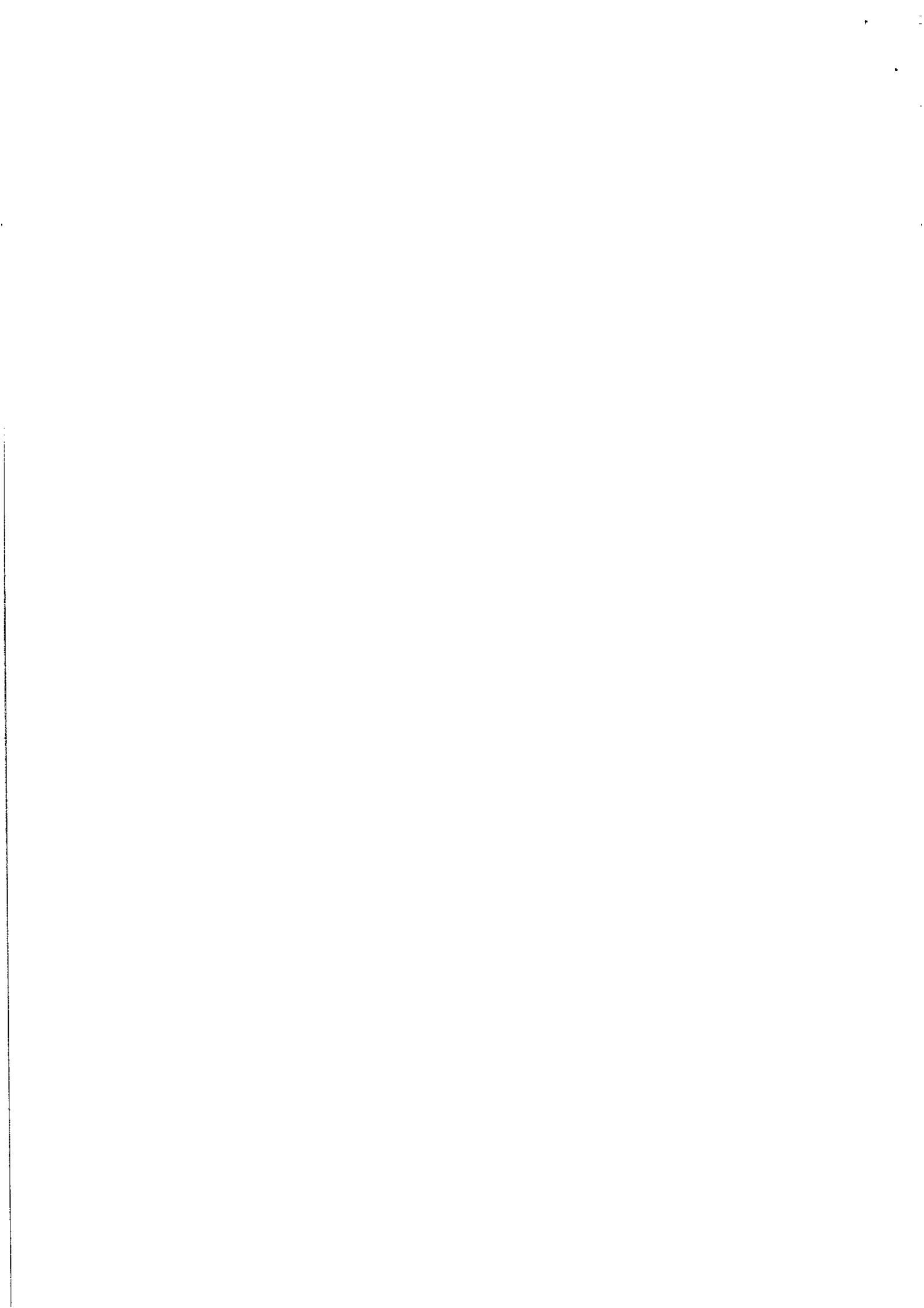
Johan Barkelius

Bilagor

1. Anvisning "Hur man överklagar"
2. Allmänna upplysningar – fastställd vägplan

Kopia till:

Länsstyrelsen i Jämtlands län
Lantmäterimyndigheten
Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Region Jämtland Härjedalen
Region Jämtland Härjedalen
Ragunda kommun
Fastighetsägare och rättighetsinnehavare, m.fl. enligt ärendets fastighetsförteckning
Övriga som yttrat sig skriftligen under granskningen

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga Trafikverkets beslut ska ni skriftligen ange vilket beslut ni överklagar och redogöra för den ändring som ni begär.

I skrivelsen ska ni ange i vilken egenskap ni överklagar. Om ni klagar i egenskap av ägare till en fastighet som berörs bör ni även ange fastighetens registerbeteckning.

Skrivelsen ska vara undertecknad av er eller ert ombud och innehålla namnförtydligande, postadress och telefonnummer. Ombudet ska bifoga en fullmakt.

Skrivelsen ställs till regeringen men skickas eller lämnas till Trafikverket, Ärendemottagningen, Planprövning, Box 810, 781 28 Borlänge.

Skrivelsen måste vara hos Trafikverket **senast den 21 april 2021**.

Allmänna upplysningar, fastställd vägplan

Fastställelsebeslutets giltighetstid

Beslutet gäller det år då det får laga kraft och följande fem kalenderår. Beslutet upphör alltså att gälla om inte hela vägsträckningen har blivit utmärkt på marken och vägbygget har påbörjats inom den tiden.

Rätt att använda mark

När beslutet fått laga kraft kan väghållaren ta mark inom vägområdet i anspråk med vägrätt. Väghållaren får då fullt ut använda marken och ta till vara naturtillgångar inom vägområdet. Vägrätten kan ibland vara mindre omfattande, och det ska då framgå av vägplanen att vägrätten har inskränkts. Väghållaren är skyldig att betala ersättning för intrång och annan skada till följd av att marken tas i anspråk.

Beslutet innebär också att väghållaren har rätt att få tillfällig nyttjanderätt till de särskilt markerade områden som framgår av vägplanen. Det kan till exempel handla om mark som behövs för transportvägar, upplag eller baracker under byggtiden. Nyttjanderätten gäller under så lång tid som anges i vägplanen.

Undantag från bestämmelser i miljöbalken

Beslutet innebär att:

- förbud mot åtgärder inom generellt biotopskyddsområde inte gäller
- dispens från strandskydd inte krävs, och att
- samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken inte behövs för åtgärder som ingår i den fastställda planen.

Utgångspunkter för bedömning av buller

Följande riktvärden för trafikbuller anges i proposition 1996/97:53 "Infrastrukturinriktning för framtida transporter", som har antagits av riksdagen:

- 30 dB(A) ekvivalent ljudnivå inomhus
- 45 dB(A) maximalnivå inomhus nattetid
- 55 dB(A) ekvivalentnivå utomhus vid fasad
- 70 dB(A) maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad.

Riktvärdena ska ses som långsiktiga mål för bostäder som påverkas av buller från trafiken. Riktvärdena bör normalt inte överskridas vid nybyggnad eller väsentlig ombyggnad av väg, men de är inte rättsligt bindande. Vid tillämpningen bör man ta hänsyn till vad som är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt.

När det inte är nybyggnad eller väsentlig ombyggnad genomför Trafikverket ett åtgärdsprogram som syftar till att förbättra inomhusmiljön. Då anses det, enligt Mark- och miljööverdomstolens praxis, rimligt att genomföra skyddsåtgärder om bullernivån utomhus överskrider 65 dB(A) ekvivalentnivå.

När man bedömer behovet av skyddsåtgärder gör man normalt först en bedömning av bostadshusens fasaddämpning. Om en sådan bedömning inte har gjorts antas schablonmässigt att fasaden dämpar

ljudnivån inomhus med 25 dB(A). Normalt är fasaddämpningen större. Beräkningar av buller tar bland annat hänsyn till trafikmängder, trafikslag, hastighet, terrängförhållanden och bebyggelse.

Vägen måste stämma med detaljplan och områdesbestämmelser

En väg måste byggas så att den stämmer med kommunens detaljplaner. Om vägprojektet medför att någon detaljplan måste ändras får den berörda delen av projektet inte påbörjas förrän beslutet om detaljplanen har börjat gälla. Motsvarande gäller för områden med områdesbestämmelser.

Frågor som inte omfattas av fastställelsebeslutet

Fastställelsebeslutet omfattar inte frågor som hör till byggskedet. Sådana frågor behandlas vid exempelvis markåtkomstförhandling eller lantmäteriförrättning eller i samband med att bygghandlingar för projektet upprättas. Detta gäller bland annat

- ersättning för mark som tas i anspråk
- ersättning för miljöskador
- läget av nya enskilda vägar
- omläggning av ledningar
- rivning eller flyttning av byggnader
- tillstånd och villkor för att bygga eller riva anläggningar i vatten
- påverkan på omgivningen under byggnadstiden
- anslutningar till allmän väg samt spärrningar av anslutningar
- trafikreglering och skyltning
- hastighetsgränser
- bortforsling av väggropp m.m. inom indragna vägdelar.

Väg och väganordningar

Till en väg hör vägbanan samt de väganordningar som finns intill vägbanan.

Väganordningar är anordningar som stadigvarande behövs för vägens bestånd, drift eller brukande. Det är normalt väglänter, diken, gång- och cykelbanor, ledningar för avvattning av väggroppen, bullerskyddsanordningar i anslutning till andra väganordningar, broar och vägtrummor, tunnlar med skyddszoner, säkerhetszoner, en maximalt två meter bred kantremsa intill vägen, bryggor som är anslutna till en allmän väg, och allmänna färjor med färjeläge.

Lantmäteriförrättning

En vägplan kan illustrera förslag till nya enskilda vägar och anslutningar samt ledningsomläggningar utanför vägområdet. Sådana frågor kan komma att hanteras i lantmäteriförrättningar.

Lantmäteriförrättning kan också behövas för att ordna enskild väghållning när en väg dras in från allmänt underhåll. Sådan förrättning bekostas av väghållningsmyndigheten.

Byggförbud

Fastställelsebeslutet innebär att det krävs tillstånd från väghållningsmyndigheten för att uppföra byggnader, göra tillbyggnader, utföra andra anläggningar eller vidta andra åtgärder som väsentligt kan försvåra användningen av vägområdet för vägändamål.